Region Stockholm

HSN 2021-06-15

Vänsterpartiet **Särskilt uttalande**

Ärende nr 13

HSN 2021-1104

Yttrande över remiss Delbetänkandet En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården (SOU 2021:19)

Vänsterpartiet välkomnar att försörjningsberedskap nu återigen hamnar i fokus. Det är ett slöseri att den beredskap som tidigare har funnits i samhället monterades ner och detta har fått allvarliga konsekvenser, inte minst under den pandemi vi nu befinner oss i. Det bästa vi kan göra är att nu så snabbt som möjligt återupprätta beredskapsstrukturerna och anpassa dem efter dagens behov. Vi anser att det bland annat borde innefatta nationell produktion av sjukvårdsmateriel.

Region Stockholm har återkommande haft bekymmer med leveranser av läkemedel till sjukvården och fler och fler läkemedel restnoteras. En del av problemet är just bristande lagerhållning och ”just in time”-system för leveranser. Det gör att det ofta inte har funnits beredskap för ”just in case” som nu under coronapandemin. Störningar i läkemedelsförsörjningen innebär allvarliga problem. Vi har de senaste åren även sett växande problem med att invånare i regionen inte kan hämta ut förskriven medicin och därmed löper risk för allvarliga hälsoeffekter. Oftast får patienten eller den förskrivande läkaren ingen information om när läkemedlet i fråga kan finnas att hämta ut. Vi ser ett tydligt samband med apoteksavregleringen 2009. Samtidigt med det beslutet försvann den lagstadgade skyldigheten för statliga Apoteket att ansvara för landets läkemedelsförsörjning. Totalförsvaret gav före 2009 Apoteket uppdraget att ha resurser för att ”stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar i samhället”. Något sådant krav finns inte längre. Marknadsliberalismen, och dess avregleringshysteri, bär ett stort ansvar för den allvarliga situation som uppstått.

Sedan flera år tillbaka är det ApoEx som ansvarar för läkemedelsförsörjningen till sjukhus och sjukvårdsinrättningar. Det innefattar även extemporetillverkning av cytostatika och sterila läkemedel. I Stockholm klarade inte ApoEx under delar av våren 2019 att leverera cytostatika i tid. Det drabbar inte enbart patienter och vårdpersonal utan skadar även medborgarnas förtroende för sjukvården.

Vänsterpartiet vill att privata vårdgivare ska underställas regionerna i händelse av kris. Detta eftersom de i mycket stor utsträckning är skattefinansierade och att deras personal och andra resurser därmed måste finnas tillgängliga vid prioritering av sjukvårdens begränsade kapacitet. Vi har också föreslagit att det i samtliga vårdavtal med privata vårdgivare inom regionen skrivs in en skyldighet att vid kris, allvarlig händelse eller katastrof inventera sina verksamheter och ställa personal, nödvändiga läkemedel och sjukvårdsutrustning till Regionens förfogande.

Vårdplatser (exempelvis i intensivvården) och kompetensförsörjning av personal bör också utgöra viktiga delar i beredskapsplaneringen för sjukvården. Vi anser därför att även dessa frågor borde beaktas inom ramen för utredningen.